

Cím: Természetvédelem

Forrás: http://www.kvvm.hu/rovatfooldal.php?section_id=2

Szövegtípus: magyaró

Szöveg olvashatósága: nehéz

Kérdések nehézsége: könnyű, közepesen nehéz, nehéz

Javasolt felhasználás: 5–6. évfolyam.

Megjegyzés: A szöveg a többinél nehezebben olvasható, de talán épp ezért a jobb a differenciáláshoz. Tartalmaz könnyebb kérdéseket is, melyeket remélhetőleg minden diák meg tud majd oldani.

Természetvédelem

1. A természetvédelem célja a természet élő és élettelen értékeinek feltárása és megőrzése. A védendő természeti értékek közé, nemcsak az állatok és növények, hanem a szabad szemmel nem látható élőlények, gombák, ásványok, források, ősmaradványok és barlangok is tartoznak.
2. Természetvédelmi oltalom alatt áll jó néhány ember alkotta park is. Ezek megőrzéséről a természetvédelem egyik részterülete, a tájvédelem gondoskodik. A tájvédelem az a terület, ahol leginkább összefonódik a hagyományok és a természeti értékek megóvása.
3. A természetvédelem csírái már a 18. században megjelentek Magyarországon, a vadászat és madarászat szabályozásával. A 20. század első felében vett nagy lendületet a hazai védelmi munka. Ekkor született az első természetvédelmi törvény, és több mint 200 területet nyilvánítottak védetté.
4. Ma már 10 nemzeti park, 36 tájvédelmi körzet és 142 természetvédelmi terület található Magyarországon, több mint 900.000 hektár védett területen.
5. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium feladatainak egyike a Zöld Lánc program. Ennek keretében az Európai Unió madárvédelmi és élőhelyvédelmi szabályait követve hozzák létre a Natura 2000 elnevezésű hálózatot. A hálózat révén megduplázódik a természetvédelmi területek aránya Magyarországon. A jelenlegi 10 helyett az ország területének 20 százalékára terjed ki a védettség.

1. Hány tájvédelmi körzet található Magyarországon? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: 10
- B: 36
- C: 142
- D: 2000

1-es kód: B

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 2. bekezdésben olvasható információ visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

2. Húzd alá az olvasmányban felsorolt ÉLETTÉLEN természeti értékeket!

1-es kód: A védendő természeti értékek közé, nemcsak az állatok és növények, hanem a szabad szemmel nem látható élőlények, gombák, ásványok, források, ősmaradványok és barlangok is tartoznak.

0-s kód: A tanuló más szövegrészt húz alá, vagy aláhúzza az állatok és növények tagmondatot is.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az 1. bekezdésben olvasható elemek megtalálása, aláhúzása.

Nehézség: könnyű.

3. Mi a tájvédelem feladata? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: Állatok, növények és élettelen dolgok védelme.
- B: A hagyományok és természeti értékek megóvása.
- C: Madárvédelem, élőhelyvédelem.
- D: A vadászat, madarászat, halászat szabályozása.

1-es kód: B

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 2. bekezdésben szó szerint olvasható információ visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

4. Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A tájvédelem...

- A: Tágabb fogalom, mint a természetvédelem.
- B: Egy tájegység természeti értékeinek a védelmét jelenti.
- C: Egy terület természeti és kulturális értékeinek védelmét jelenti.
- D: Egy ország természeti és kulturális értékeinek védelmét jelenti.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés, mérlegelés. Az egyes opciók tartalmának összevetése az olvasottakkal. A helyes válasz a 2. bekezdés zárómondatával szó szerint egyezik.

Nehézség: könnyű.

5. Mi volt az első lépés a természetvédelem történetében?

1-es kód: A vadászat és madarászat szabályozása (a 18. században).

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 3. bekezdésben olvasható információ visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

6. Mikor született az első természetvédelmi törvény?

1-es kód: A 20. század első felében.

0-s kód: A 18. században.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 3. bekezdésben olvasható információ visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

7. Milyen állatokat véd a Natura 2000 hálózat?

1-es kód: A madarakat.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az 5. bekezdésben olvasható információ visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

8. Hogyan kapcsolódik a Zöld Lánc program a Natura 2000 hálózathoz?

1-es kód: A diák felismeri, hogy a Zöld Lánc program tartalmazza a tervet a Natura 2000 kiépítésére. Például:

- A Natura a Lánc része.
- A Zöld Lánc programban van a Natura hálózat.

0-s kód: A diák válasza pontatlan, helytelen, nem a kérdésre válaszol. Például:

- Ugyanaz a kettő.
- Sehogy.
- A Natura 2000 hálózatnak van a Zöld Lánc nevű programja.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés, rész-egész viszony felismerése. Az 5. bekezdésben olvasható információk visszakeresése, összevonása.

Nehézség: közepesen nehéz.

9. Melyik jellemzi a szöveget? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: Elfogult.

B: Elgondolkodtató.

C: Kalandos.

D: Tárgyilagos.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: a szerző stílusának azonosítása.

Nehézség: nehéz.

10. Melyik lenne jó cím ennek a szövegnek? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: A természetvédelem magyarországi története

B: A vadászat és madarászt szabályozása

C: A Zöld Lánc program

D: Nemzeti parkok Magyarországon

1-es kód: A

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: tartalom mérlegelése. Az egész szöveghez illeszkedő cím kiválasztása.

Nehézség: közepesen nehéz/nehéz.